

HRVATSKI SABOR

KLASA: 012-01/25-01/4

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 3. srpnja 2025.

Hs*NP*012-01/25-01/4*65-25-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o lokalnim izborima***, koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijele Anka Mrak-Taritaš i Dalija Orešković, zastupnice u Hrvatskome saboru, aktom od 2. srpnja 2025. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će predlagateljice Prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

Datum: 02-07-2025	
012-01/25-01/4	65
653-25-1	1 -

HRVATSKI SABOR

Zastupnica Anka Mrak-Taritaš

Zastupnica Dalija Orešković

Zagreb, 2. srpnja 2025.

Hs**NP*012-01/25-01/4*653-25-1**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o lokalnim izborima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora, zastupnice Anka Mrak-Taritaš i Dalija Orešković podnose Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o lokalnim izborima.

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će u ime predlagatelja zastupnice koje podnose prijedlog.

Zastupnica

Anka Mrak-Taritaš

Zastupnica

Dalija Orešković

Zastupnica Anka Mrak-Taritaš

Zastupnica Dalija Orešković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O LOKALNIM IZBORIMA

SRPANJ 2025.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova donošenja ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI OVIM PRIJEDLOGOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE IZ NJEGA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Trenutno je, u skladu s odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova, propisana obaveza da liste za predstavnička tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju imati najmanje 40 posto podzastupljenog spola te su propisane novčane kazne za nepoštivanje te odredbe. Iz izbora u izbore ta se odredba ne poštuje u potpunosti, a naročito ju ne poštuju liste i stranke koje imaju dovoljno sredstava za novčane kazne. Osim toga, čak i kad se odredba poštuje, u predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bira se mali broj žena.

Osnovna pitanja koja bi trebalo urediti predloženom izmjenom

Izmjenama zakona želi se osigurati da se propisane kvote za podzastupljeni spol uistinu i poštuju te također da se osigura, ne samo prisutnost na listama, nego i izbor podzastupljenog spola u predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stoga izmjene predlažu uvođenje tzv. „zip sustava“, odnosno par-nepar modela prema kojem je svaka druga osoba na listi suprotnog spola te propisuju da liste koje nemaju 40 posto podzastupljenog spola i „zip sustav“ nisu pravovaljane.

Posljedice koje će donošenjem dopuna proisteći

Predložene izmjene osigurat će poštivanje propisane kvote od 40 posto podzastupljenog spola te omogućiti veću zastupljenost žena u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona u Državnom proračunu nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O LOKALNIM IZBORIMA

Članak 1.

U članku 9. dodaje se točka (4), koja glasi: „Lista je u skladu s načelima iz točke (3) ovoga članka ako je na listi najmanje 40% pripadnika podzastupljenog spola te ako su žene i muškarci na listi istaknuti naizmjenice (tzv. zip sustav). Lista na kojoj nije zastupljeno najmanje 40% pripadnika podzastupljenog spola i na kojoj žene i muškarci nisu istaknuti naizmjenice nije pravovaljana“.

Članak 2.

Članak 15., stavak 2. mijenja se i glasi: „Političke stranke samostalno utvrđuju svoje stranačke liste i redoslijed na njima istaknutih kandidata, na način predviđen statutom političke stranke, odnosno u skladu s posebnim statutarnim odlukama te u skladu s odredbama članka 9., točke (4) ovog Zakona“.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

V. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbama ovog članka predlaže se uvođenje tzv. „zip sustava“ te propisuje da liste koje nemaju 40 posto podzastupljenog spola i „zip sustav“ nisu pravovaljane.

Uz članak 2.

Odredbama ovog članka propisuje se obaveza da političke stranke u utvrđivanju redoslijeda kandidata na listama poštuju odredbe kojima se ovim izmjenama uvodi tzv. „zip sustav“.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 9.

- (1) Kandidiranje je postupak predlaganja kandidacijskih lista i kandidata od strane ovlaštenih predlagatelja.
- (2) Ovlašteni predlagatelji kandidacijskih lista i kandidata su političke stranke i birači.
- (3) Predlagatelji kandidacijskih lista dužni su poštivati načelo ravnopravnosti spolova, sukladno posebnom zakonu.

Članak 15.

- (1) Pravo predlaganja kandidacijskih lista i kandidata imaju sve političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.
- (2) Kandidacijske liste i kandidate može predložiti jedna politička stranka te dvije ili više političkih stranaka.
- (3) Političke stranke samostalno utvrđuju redoslijed kandidata na kandidacijskim listama i kandidate, na način predviđen statutom političke stranke, odnosno u skladu s posebnim odlukama donesenim na temelju statuta.
- (4) Političke stranke određuju na temelju odredbi svojih statuta ovlaštenog podnositelja kandidacijske liste i kandidature.